

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 123/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Riazanská – invest, s. r. o., Bajkalská 9/B, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 81/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 358/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Riazanská – invest, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Riazanská – invest, s. r. o., Bajkalská 9/B,

Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 81/2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 358/2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej je účastníčkou súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 29 Cb 81/2007. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 29 Cb 81/2007 z 13. júna 2013, proti ktorému podala sťažovateľka odvolanie.

Krajský súd, ktorému bola predmetná právna vec predložená 6. novembra 2013 na rozhodnutie, vedie konanie pod sp. zn. 1 Cob 358/2013. Do dňa predbežného prerokovania sťažnosti krajský súd o odvolaní sťažovateľky nerozhodol.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Okresný súd Bratislava V pracoval od októbra 2010 do júna 2013 neefektívne a neakceptovateľne pomaly. Krajský súd v Bratislave (porušovateľ 2) situáciu od novembra 2013 a dodnes eskaluje svojou pasivitou. Reálne vedenie procesu z pozície odvolacieho KS v Bratislave (porušovateľa 2) nie je garantované...“

Je faktom, že KS v Bratislave je od novembra 2013 dodnes nečinný. Stav právnej neistoty žalovanej/sťažovateľky... tak pretrváva viac ako sedem rokov. OS BA V a KS Ba neposkytujú sťažovateľke súdnu ochranu a nie je nimi zabezpečený spravodlivý proces.“

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn.: 29 Cb 81/2007 porušil právo firmy Riazanská-invest s. r. o., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

2. *Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 Cob 358/2013 porušil právo firmy Riazanská-invest s. r. o., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*

3. *Krajskému súdu v Bratislave sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 Cob 358/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.*

4. *Firme Riazanská-invest s. r. o. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 11.000,- € (slovom jedenásťtisíc Eur), ktoré je povinný zaplatiť Okresný súd Bratislava V a vo výške 3.000,- € (slovom tritisíc Eur), ktoré je povinný zaplatiť Krajský súd v Bratislave, každý povinný súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

5. *Okresný súd Bratislava V a Krajský súd v Bratislave sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť Firme Riazanská-invest s. r. o. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Jany Fridrichovej...“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 81/2007 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob 358/2013 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v posudzovanom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Navyše zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd

meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd zistil, že okresný súd v namietanom konaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 29 Cb 81/2007 z 13. júna 2013. Tento rozsudok napadla sťažovateľka odvolaním. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (14. januára 2015) už teda okresný súd vo veci meritórne rozhodol a spis bol už mimo jeho dispozície, pretože ho predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci meritórne rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákon o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom krajského súdu

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy,

sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Vychádzajúc zo sťažnosti sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o konanie prebiehajúce na krajskom súde, ktoré do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom trvá 16 mesiacov. Ústavný súd nespochybňuje tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd mohol v namietanom konaní postupovať aj efektívnejšie, napriek tomu ale zastáva názor, že prieťahy v postupe krajského súdu nemožno v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, a teda porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup krajského súdu v namietanom konaní nie je poznamenaný prieťahmi takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ju aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak krajský súd bude v ďalšom priebehu namietaného konania nečinný, resp. bude konať neefektívne, odmietnutie sťažnosti nebráni tomu, aby sa sťažovateľka opätovne uchádzala

prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2015